De Vliert Aartshertogenin. 153-211, L. van Veghelstr. 21-25, B. Powellstr. 20a-24

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, C 2126

Eigenaar : Vereniging van Eigenaars Aartsher-

togenlaan 155 t/m 209, B. Powellstraat 20a-24, Veghelstraat 21 t/m

Huidige functie: woningen

Bouwjaar : 1950

Architect : P. Wobbe

Oorspr. functie : woningen

Verbouwingen:

Archief : Archief van Bouw- en Woningtoezicht

Beschrijving

Algemeen:

Langgerekte strokenbebouwing die zich uitstrekt van de hoek Leonardus van Veghelstraat / Aartshertogenlaan tot de hoek Baden Powellstraat / Aartshertogenlaan. Het complex bestaat uit een langgerekt middendeel, op de hoeken gemarkeerd door twee hogere, dwars geplaatste bouwdelen. Het middelste bouwblok omvat vier niveaus, te weten een begane grond, eerste, tweede en zolderverdieping onder een zadeldak met ongelijke dakschilden (is aan de achterzijde verder doorgestoken). Het hoekpand telt één niveau meer. Aan de achterzijde van het dwars geplaatste hoekpand bevindt zich nog een lager bouwdeel dat een begane grond, een eerste en een zolderverdieping omvat. De gevels zijn direct op de rooilijn geplaatst. Hoofd- en zijvleugels omsluiten een aan de achterzijde gelegen achterterrein.

De vormentaal is traditionalistisch.

Voorgevel:

De voorgevel is spiegelsymmetrisch van opzet en bestaat visueel uit drie verschillende delen, te weten het langgerekte middendeel en de kopgevels van de twee hoekpanden. Het metselwerk is uitgevoerd in wild verband met afwisselend lichtere en donkerder bakstenen. In het middelste deel of de hoofdvleugel doet zich een herhaling voor van afwisselend tweeen viervensteras-brede geveldelen. Alleen aan de uiterste zijkanten wordt deze ritmiek onderbroken en is het geveldeel slechts één vensteras breed. De smalle geveldelen zijn op de begane grond voorzien van een ten opzichte van het muurvlak verdiept gelegd portiek onder een steens segmentboog die aan de bovenzijde wordt begeleid door een uitgemetselde koppenlaag. Dit type ontlastingsboog vindt in de hele gevel toepassing. In de portiek bevinden zich

afwisselend twee of vier voordeuren, die grotendeels nog oorspronkelijk zijn, voorzien van een kruisvormige roedenindeling. De deuren zijn geplaatst onder een halfsteens rollaag, met een tweede getoogde rollaag, opgenomen in het bovenliggende metselwerk. De portieken met vier deuren, worden in de gevel geflankeerd door een vierruits getoogd venster op een keramische onderdorpel. Een opvallend detail is de traditionele afwerking van het kozijnhout met een kwartrondprofiel.

De opbouw van het bovenliggende deel van de gevel en de vormgeving van de vensters, komt overeen met de viervensteras-brede geveldelen en kent overwegend een verticale opbouw; de vensters van de begane grond, eerste en tweede

Hoek Aartshertogenlaan / Leonardus van Veghelstraat

verdieping zijn geplaatst in ten opzichte van het muurvlak verdiepte velden, die geleed zijn door pilasters. ledere vensteras is aan de bovenzijde afgesloten door een aan de bovenzijde getoogde, strekse boog die met een uitgemetselde koppenlaag is geaccentueerd. In tegenstelling tot het andere complex Aartshertogenlaan 23-58, zijn hier alle vensters nog de oorspronkelijke stalen kozijnen met zeer smalle roeden. Deze ranke vormgeving van de vensters versterkt het trans-parante karakter van het teruggelegde gevel-deel. Enkel de vensters op de begane grond zijn voorzien van keramische onderdorpels. Het metselwerk tussen de verschillende vensters is uitgevoerd als keperverband. Ter hoogte van de tweede verdieping eindigt het opgaand muurwerk met een licht uitkragende kunst- of natuurstenen lijst, waarop een reeks van respectievelijk één en twee kleine zuiltjes is geplaatst die een zwaar uitkragende, in kunststenen uitgevoerde kroonlijst dragen. Het muurwerk van de zolderverdieping is ten opzichte van het onderliggende muurwerk met een sprong teruggelegd en uitgevoerd met lage, vierruits vensters.

De kopgevel van het hoekpand omvat vijf niveaus. De ruimte op de begane grond heeft een winkelbestemming; zowel links als rechts is de oorspronkelijke winkelpui nog aanwezig, bestaat uit een brede gevelopening die aan de bovenzijde is voorzien van een betonnen latei, aan de zijkanten rustend op een pilaster van betonblokken. De grote glasvlakken zijn geplaatst op een lage in keperverband gemetselde borstwering. Het bovenlicht is voorzien van een

Leonardus van Veghelstraat (zijgevel)

reeks cirkelvormige roeden. Op de eerste, tweede en derde verdieping bevinden zich drie vierruits vensters onder een strekse boog. De bovenste vensters zijn bovendien, overeenkomstig met het middelste geveldeel, voorzien van een uitgemetselde koppenlaag. Ter hoogte van de vijfde (zolder)verdieping is de gevel blind. Aan beide zijden verbreedt het muurwerk boven een kunst- of natuurstenen kraagstuk. De gevel eindigt als tuitgevel met schouderstukken.

Linkerzijgevel (Baden Powellstraat):

De linkerzijgevel bestaat uit twee delen: de zijgevel van het hoekpand en in het verlengde hiervan de gevel horende bij de lagere achterbouw.

De zijgevel van het hoekpand omvat vijf niveaus en is vier vensterassen breed. De opbouw is min of meer identiek aan die van de voorgevel; de vensters zijn twee aan twee gekoppeld, in het midden gescheiden door een brede penant. De pui van de voorgevel is in de zijgevel voortgezet, bestaande uit een brede gevelopening met bovenlicht in het midden met een deur aan weerskanten. Boven de geprofileerde, betonnen latei is een lijst van siermetselwerk aangebracht, afgesloten door een uitgemetselde laag. Aan de bovenzijde wordt de gevel beëindigd door het met een sprong teruggelegde muurwerk van de zolderverdieping, waarvoor op regelmatige afstand kunst- of natuurstenen zuiltjes zijn geplaatst, die een uitkragende kroonlijst dragen. De gevel van de lagere aanbouw bezit op de begane grond twee moderne gevelopeningen. Op de verdieping bevinden zich vier moderne

Winkel op begane grond (Leonardus van Veghelstraat)

vierruits-vensters. Het zadeldak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen.

Rechterzijgevel (Leonardus van Veghelstraat): De rechterzijgevel is in gespiegelde opzet identiek aan de linkerzijgevel.

Achtergevel:

De achtergevel is vanaf de openbare weg slechts gedeeltelijk zichtbaar en bestaat uit tweelaags aanbouwen met balkons, waartussen zich ook weer balkons tussen bevinden. De achtergevel van beide hoekpanden is opgemetseld in wild verband en bezit ondermeer een

Detail van gevel (Aartshertogenlaan)

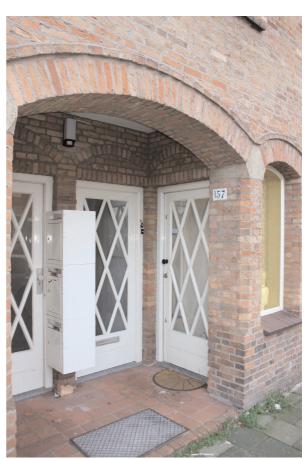
rond, vierruits tuimelraam in de top. De gevel van de lagere aanbouw is geheel blind.

Interieur:

Het interieur behoort niet tot de context van dit onderzoek.

Redengevende omschrijving

Het complex heeft monumentale waarde vanwege de evenwichtige architectonische vormgeving en oorspronkelijkheid van de gevels, met als bijzonderheid de aanwezigheid van alle oorspronkelijke stalen kozijnen, en vanwege de karakteristieke bouwmassa.

Detail van een ingangspartij (Aartshertogenlaan)

In samenhang met het aan de Aartshertogenlaan gelegen min of meer identieke complex (Aartshertogenlaan 25-87, Mgr. Zwijsenstraat 5a-9 en Anthonius van Alphenstraat 10a-12) vormt dit complex een beeldbepalend ensemble die op deze locatie van stedenbouwkundige waarde is.

Datum verkenning: 25 november 2003
Fotografie: A.G. Oldenmenger
Veldwerk: A.G. Oldenmenger en
A.K. Hemmes

Tekst rapportage: A.K. Hemmes